

75.000 души войска, искаха да прикриятъ отъ нашето нашествие цѣлата си граница; вслѣдствие на това тѣ бѣха слаби на всичкитѣ си пунктове. А тѣ трѣбаше не само да се съсрѣдоточатъ въ Тесалия и да се не разпиляватъ но, — въ полза на това съсрѣдоточене, тѣ трѣбаше да очистятъ още даже и Епиръ.

Къмъ 35-тѣхъ или 40-тѣхъ хиляди човѣка, ако бѣха присъединили и 25 хиляди отъ Епиръ, и да бѣха заставили Смоленски да вземѣше участие въ това сражение, вмѣсто безполезно да бѫде прикованъ въ Велестино, гърдитѣ би сериозно скомпрометирали успѣха на нашите войски.

Бившия мой началникъ, Мехмедъ-Али-паша, на слѣди всичкитѣ погрѣшки, допустнati въ началото на войната прѣзъ 1877 година: той, безъ да искаше, — а може би и безъ да съзнаваше, — узакони тѣзи грѣшки, понеже нито самъ той, нито другъ нѣкой имаше точно и установено понятие за изкуството въ воденето на война. Всички прибѣгваха все къмъ най сложното.

Простотата имъ се виждаше за твърдъ много проста: и не я искаха! Тѣ искаха нѣщо необикновенно, непостижимо, неизпълнимо, злоконо . . . но да бѫде дело научно! — Както Молиеровия благородникъ, никой не искаше да каже просто: «Прѣлестна маркизо, вашите прѣкрасни очи ме правятъ да умирамъ отъ любовъ», но «отъ любовъ, прѣлестна маркизо, да умирамъ ме правятъ вашите прѣкрасни очи»!

Всички се заеха съ съставянето на планове, безъ да знаятъ, обаче, точно нито разположението на противника, нито неговите сили! Трѣба, обаче, да се каже, че отъ всичкитѣ тѣзи разноцвѣтни комбинации, идеята на моя началникъ бѣше, може би, пакъ най-добрата; но за да се наложеше тя, за да бѫдѣше